

परिशिष्ट-1

विषय- भूगोल

“भूगोल विषय में शैक्षिक सामग्री के प्रयोग से कक्षा 8 के विद्यार्थियों की निष्पत्ति पर होने वाले प्रभाव का अध्ययन”

अनुसंधान उपकरण- उपलब्धि परीक्षण (प्रश्नपत्र)

दिनांक

वेळ 2 तास

वर्ग - 8

गुण- 50

विद्यार्थ्यांचे नाव -
विद्यार्थ्यांचे लिंग -
विद्यालयाचे नाव -

विभाग - अ (प्रत्येक प्रश्नास 1 गुण)

योग्य पर्याय निवडून उत्तरे द्या, बरोबर पर्यायास (✓) अशी खून करा.

1. ज्वालामुखी छिद्राला काय म्हणतात ?
(अ) क्रेटर (ब) काल्डेरा (क) शंकु (ड) नल्कट
2. ज्वालामुखी उद्रेकातून बाहेर पडणा-या वायूत सर्वात जास्त प्रमाण कस्याचे असते ?
(अ) हेलीयम (ब) पाण्याची वाफ (क) सल्फर डायआक्साईड (ड) कार्बन डायआक्साईड
3. ज्वालामुखी निर्मितीचे कारण कोणते ?
(अ) भुगर्भातिल तापमानात वाढ (ब) लाव्हा निर्मिती (क) भुगर्भातिल वायुंचे प्रसरण (ड) वरिल सर्व
4. फुजियामा ज्वालामुखी कोणत्या देशात आहे ?
(अ) इटली (ब) चिली (क) जपान (ड) कोलाम्बीया
5. खालील पैकी कशास भुमध्य समुद्राचा प्रकाश स्तंभ म्हणतात ?
(अ) एटना (ब) स्ट्राम्बोली (क) बाल्केनो (ड) क्राकाओटा
6. माउंट एटना कोणत्या ज्वालामुखी उद्रेकातून निर्मित पर्वत आहे ?
(अ) केन्द्रिय उद्रेक (ब) भेगीय उद्रेक (क) स्तर उद्रेक (ड) यापैकी नाही

18. अॅसिड लाव्हामध्ये कशाचे प्रमाण अधिक असते ?
 (अ) अॅल्युमिनीअम (ब) सिलीका (क) नायट्रोजन (ड) यापैकी नाही
19. हया प्रकारच्या ज्वालामुखी उद्रेकातून बाहेर पडणारा लाव्हा पातळ असतो -
 (अ) हवाई प्रकार (ब) विसुविअस (क) पिलीयन (ड) यापैकी नाही
20. द्रव्य भागात प्रवेश करतांना कोणत्या तरंगांची गति मंद होते ?
 (अ) प्राथमिक तरंग (ब) द्वितीय तरंग (क) भूपृष्ठीय तरंग
 (ड) अनप्रस्थ तरंग
21. सुनामीची घटना कधी घडली ?
 (अ) 2 डिसेंबर 2004 (ब) 21 डिसेंबर 2004 (क) 26 डिसेंबर 2004
 (ड) 30 डिसेंबर 2004
22. भुकंप तरंग अपिकेंद्रापासुन पसरतात -
 (अ) डावीकडे (ब) उजविकडे (क) चारही बाजूस (ड) यापैकी नाही
23. भुज परिसरात भुकंप कधी झाला ?
 (अ) 2001 (ब) 1992 (क) 1993 (ड) 2002
24. भुकंप व ज्वालामुखी कोणत्या गतीच्या हालचालीमूळे होतात ?
 (अ) मंद गतिच्या (ब) शीघ्र गतिच्या (क) सागरी गतिच्या (ड) यापैकी नाही
25. कोणत्या तरंगातील कनांची हालचाल तरंग दिशेच्या काटकोणात होते ?
 (अ) प्राथमिक (ब) द्वितीयक (क) तृतीयक (ड) यापैकी नाही
26. कोणते तरंग सर्वात जास्त विध्वंसक असतात ?
 (अ) पृष्ठ तरंग (ब) द्वितीयक (क) तृतीयक (ड) यापैकी नाही
27. अंदमान द्विप समुहातील बॅरन बेटावर ज्वालामुखीचा उद्रेक कधी झाला ?
 (अ) 1994 (ब) 1995 (क) 1992 (ड) 1993
28. दरख्वनचे पठार कोणत्या खडकांचे बनले आहे ?
 (अ) स्तरित (ब) बेसॉल्ट (क) रूपांतरित (ड) यापैकी नाही

विभाग - ब (4 गुण)

प्रश्न-1 जोडया जुळवा (योग्य पर्यायास (✓) अशी खुन करा

गट (अ)		गट (ब)
(अ) पैसिफिक महासागर	-	1. ब्राझिल
(ब) लाव्हा पठारे	-	2. सुनामी लाटा
(क) आफ्रिका	-	3. किलीमांजरो पर्वत
(ड) केंद्रिय उद्रेक	-	4. शंक्वाकार पर्वत

	अ	ब	क	ड
(i)	1	2	4	3
(ii)	2	1	3	4
(iii)	4	1	2	3
(iv)	2	4	3	1

विभाग - क (प्रत्येक प्रश्नास 1 गुण)

चुक किंवा बरोबर ओळखा

चुक वाक्या समोर (×) अशी व बरोबर वाक्य समोर (✓) अशी खुन करा

1. ज्वालामुखीच्या उद्रेकातून कार्बन डाय ऑक्साईड व गंधक बाहेर पडतो. ()
2. लाव्ह्याचा रंग लाल असतो . ()
3. सुनामी लाटांची निर्मिती वा-यामुळे होते. ()
4. भूपृष्ठ हलण्याच्या क्रियेस ज्वालामुखी म्हणतात. ()
5. समुद्रात भुकंपाची निर्मिती होत नाही. ()
6. ज्वालामुखीच्या उद्रेकातून शंक्वाकार पर्वत तयार होतो. ()

विभाग - ड (प्रत्येक प्रश्नास 3 गुण)

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार प्रश्न सोडवा)

प्रश्न-1 ज्वालामुखीची क्रिया स्पष्ट करा ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

प्रश्न-2 ज्वालामुखी क्रियेचे परीणाम स्पष्ट करा ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

प्रश्न-3 भुकंप म्हणजे काय ?

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....

प्रश्न-4 भुकंपाची कारणे सांगा ?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

प्रश्न-5 भुकंपाचे परीणाम स्पष्ट करा ?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

परिशिष्ट-2

नियंत्रित समुह के विद्यार्थियों के घटक परीक्षा

में प्राप्त गुण दर्शाने वाली तालिका

नियंत्रित समुह

छात्र		छात्राएँ	
अ.क्र.	गुण	अ.क्र.	गुण
1	24	21	22
2	19	22	21
3	17	23	16
4	18	24	18
5	16	25	16
6	18	26	19
7	17	27	17
8	18	28	22
9	21	29	23
10	18	30	14
11	20	31	19
12	18	32	21
13	19	33	18
14	17	34	12
15	16	35	21
16	23	36	19
17	19	37	20
18	16	38	17
19	17	39	13
20	16	40	17

परिशिष्ट-3

प्रायोगिक के विद्यार्थियों के घटक परीक्षा में
प्राप्त गुण दर्शाने वाली तालिका
प्रयोगिक समुह

छात्र		छात्राएँ	
अ.क्र.	गुण	अ.क्र.	गुण
1	38	21	32
2	33	22	36
3	34	23	33
4	40	24	38
5	38	25	34
6	32	26	32
7	33	27	31
8	37	28	36
9	35	29	37
10	37	30	34
11	32	31	35
12	31	32	43
13	35	33	34
14	37	34	35
15	32	35	34
16	35	36	35
17	30	37	39
18	37	38	37
19	34	39	38
20	34	40	38